

ЈП ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ
ГРАДА НИША

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ДИРЕКЦИЈА ЗА
ИЗГРАДЊУ ГРАДА НИША

Бр. 01-5863-3-1/23

31.10.2023. год.
НИШ

**ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ
„ЛАЛИНАЧКА СЛАТИНА“**

ЗА 2024. ГОДИНУ

САДРЖАЈ

Table of Contents

I УВОД	2
II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	2
III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	3
1. ЧУВАЊЕ, ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	3
2. ПРАЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА	5
3. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА	7
IV САРАДЊА	8
V ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА	8

**ГОДИШЊИ ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ЛАЛИНАЧКА СЛАТИНА“
ЗА 2024. ГОДИНУ**

I УВОД

Заштићено подручје Споменик природе „Лалиначка слатина“ је смештено у непосредној близини Ниша, а простире се на територијама града Ниша и општине Мeroшина. Представља простор који одликује изразита педолошка и биогеографска разноврсност. Ово подручје одликује се појавом заслањених типова станишта са карактеристичним биљним и животињским светом и присуством ретких, угрожених, реликтних и ендемичних представника живог света.

Заштићено природно добро стављено је под заштиту Одлукама о проглашењу Споменика природе „Лалиначка слатина“ које су донели Скупштина општине Мeroшина објављеном у Службеном листу града Ниша бр.17 од 06. марта 2015. године и Скупштина града Ниша објављеном у Службеном листу града Ниша бр.74 од 24. септембра 2015. године. Овим Одлукама подручје је додељено на управљање ЈП Дирекцији за изградњу Града Ниша са седиштем у Нишу, лица 7. јули бр-6.

Категорија природног добра према класификацији националног законодавства:

- III (трећа) категорија- заштићено подручје локалног значаја (Закон о заштити природе „Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010)

Категорија природног добра према класификацији Светске уније за заштиту природе (IUCN):

- IUCN Category IV- Habitat/Species Management Area
- IV категорија - подручје управљања стаништем/врстама у природи

Површина природног добра Споменика природе „Лалиначка слатина“ износи 251ha 75a 18m², од чега је под другим степеном заштите 35ha 63a 37m² а трећи степен заштите је на 216ha 11a 81m², што представља 85,85% заштићеног подручја.

Плански основ за израду Програма управљања је План управљања Споменика природе „Лалиначка слатина“ 2016-2025 године, на који су сагласност дали Град Ниш, Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине број: 501-555/2016-05 од 14.06.2016. године и Општина Мeroшина, Општинска управа број: 501-408 од 02.06.2016. године. Програм управљања израђен је у складу са Решењем о условима заштите природе Завода за заштиту природе Србије број 022-3320/2 од 16.10.2023. године.

Програмом управљања за 2024. годину, дефинисани су основни циљеви на заштити, очувању и унапређењу природних и културно историјских вредности подручја, управљању природним ресурсима, научно истраживачком раду, планирању и изградњи, промоцији подручја, сарадњи са локалном заједницом и другим субјектима, сарадњи са другим заштићеним добрима, као и извори финансирања планираних активности.

Ради успешног извршавања активности из Програма, остварићемо сарадњу са свим надлежним субјектима почев од министарстава, преко научних и образовних институција до локалних самоуправа на чијим територијама се налази заштићено природно добро.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Основни циљеви и приоритети управљања у 2024. години су:

- Одрживо управљање природним ресурсима
- Унапређење и наменско коришћење вредности подручја
- Заштита, очување и унапређење биолошке разноврсности
- Очување геоморфолошких, хидролошких и биолошких одлика и феномена геонаслеђа
- Очување лепоте и разноврсност предела, одржање и унапређење предеоних и амбијенталних вредности заштићеног подручја
- Формирање туристичког лика подручја

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Послови управљања законом заштићеног подручја подразумевају организовање и спровођење низа континуалних мера и активности у спровођењу Одлуке о проглашењу Споменика природе „Лалиначка слатина“, Закона о заштити природе и подзаконских аката и прописа.

Приоритетне мере на управљању природним вредностима заштићеног подручја „Лалиначка слатина“ обухватају чување, заштиту, одржавање, уређење, одрживо коришћење и презентацију заштићеног подручја у складу са прописаним режимом заштите.

1. ЧУВАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

1.1 Послови чувања и заштите

Код Управљача ЈП Дирекције за изградњу града Ниша на пословима везаним за управљање, заштиту и очување подручја непосредно су ангажована два радника, од којих један на пословима управљања и један чувар заштићеног природног добра. На општим пословима који се односе на заштиту подручја по потреби су ангажовани и остали радници Управљача.

Заштиту, односно чување подручја и унутрашњи ред у заштићеном подручју спроводи чувар заштићеног подручја, кроз редовну контролу свих активности у заштићеном подручју, кроз обележавање и чување граница заштићеног подручја, одржавање унутрашњег реда, као и контролу управљања комуналног отпада у заштићеном подручју.

Чуварска служба води евиденцију о људским активностима, делатностима и процесима који су у супротности са актом о заштити и који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја и податке о томе доставља надлежним органима. Задужење чуварске службе је да спречи активности које могу да наруше основне вредности заштићеног подручја, а у случају већ насталих активности о томе обавести надлежне органе и институције. У свом послу чувар се ослања на примену Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби.

На овим пословима ангажован је један запослени. Његово Уверење о положеном испиту је бр. 152-02-73/2018-04 од 29.03.2018. године. Зарада чувара финансирана је из сопствених средстава, пропорционално у односу на време проведено на наведеним пословима, у износу од 200.000,00 динара.

Планирана средства:	Извршиоци активности:
Сопствена средства 200.000,00 РСД	ЈП Дирекција за изградњу Града Ниша

Из сопствених средстава биће финансиране и зараде запосленог код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем у износу од 350.000,00 динара, пропорционално у односу на време проведено на наведеним пословима. У делокруг активности запосленог на овим пословима спадају мониторинг заштићеног подручја, поштовање режима и зона заштите, изради планова управљања, годишњих програма и извештаја о реализацији истих. Учествује у изради Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби и остале потребне документације за заштићена подручја.

Врши непосредан надзор над радом чувара заштићеног подручја и контролише спровођење правила о унутрашњем реду у заштићеном подручју. Сарађује са републичким и градским институцијама које се баве заштитом животне средине. Обавља и све друге потребне административне и оперативне послове везане за заштиту, развој и унапређење стања заштићеног подручја, као и послове контроле и надзора ради ефикаснијег управљања заштићеним подручјима.

Планирана средства:	Извршиоци активности:
Сопствена средства 350.000,00 РСД	ЈП Дирекција за изградњу града Ниша

1.2 Одржавање заштићеног подручја

Одржавање комуналног реда на заштићеном подручју спада у редовне активности чуварске службе и других радника Управљача који су ангажовани на пословима везаним за СП „Лалиначка слатина“. Чуварска служба управљача у сарадњи са ЈКП „Медијана“ планира управљање отпадом, уклањање смећа и постављање табли забране бацања смећа. Стручна и чуварска служба у оквиру својих редовних послова и задужења води евиденцију о људским активностима који су у супротности са актом о заштити и који представљају фактор угрожавања заштићеног подручја и о томе обавештава надлежне институције, такође ће предвидети и спроводити и одговарајуће превентивне мере у случају акцидентних ситуација.

У циљу што бољег очувања и заштите локалитета за наредну годину планирано је и обележавање граница заштићеног подручја. С обзиром да је обележавање граница рађено након успостављања заштите 2016. године, потребно је одрадити обнављање граница у складу са Законом, Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби и Правилником о начину обележавања заштићених природних добара.

За реализацију ове активности потражујемо средства од Општине Меровина у износу од 250.000 рсд.

У остале трошкове чуварске и стручне службе спада и гориво за теренске обиласке, амортизација возила и други материјални и нематеријални трошкови које управљач финансира из сопствених средстава у износу од 50.000,00 динара.

Планирана средства:	Извршиоци активности:
Сопствена средства 50.000,00 РСД	ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
Општина Меровина 250.000,00 РСД	

1.3 Презентација и промоција заштићеног подручја

Поред заштите наредне године планирано је већи акценат ставити на промоцију заштићеног природног добра. У циљу што боље презентације заштићеног простора за наредну годину у плану је припрема и штампање брошуре у сажетом обиму о заштићеном добру, која ће бити израђена на основу резултата досадашњих истраживања спроведених на локалитету. Брошура ће поред општих података о локалитету, садржати и податке о важним и ретким представницима биљног и животињског света на слатини као и о важним животним процесима који се на њој одвијају. Поред брошуре у циљу презентације и промоције биће коришћени и флајери, банер и инфопулт који су израђени током ове године.

У сарадњи са школама и високошколским установама реализоваће се едукативно-промотивне активности и школе у природи. За презентацију у школама на територији града Ниша, израдићемо савремено дизајниране постере који ће на забаван и деци прихватљив начин представити заштићено подручје и слатинске екосистеме.

Наставићемо и са приказивањем документарног филма о заштићеном добру као и са презентацијом истраживања која су спроведена у претходним годинама, а с обзиром да је подручје богато заштићеним и строго заштићеним биљним и животињским врстама, утолико ће лакше привући љубитеље природе, истраживаче, научнике. У циљу реализације ових активности планирамо сарадњу са локалним удружењима грађана и заинтересованим појединцима, као и надлежним институцијама.

Такође информације о споменику природе Лалиначка слатина су сада захваљујући самосталном сајту који је израђен током ове године доступне и широј јавности. Интернет презентација као и промоција на друштвеним мрежама на пријемчив начин представљају споменик природе и природна богатства овог подручја. За наредну годину планирана је и чешћа промоција овог подручја у штампаним и дигиталним медијима, што ће довести до повећане заинтересованости појединаца и организација.

У сарадњи са Туристичком организацијом Ниша кроз заједнички рад на промоцији, заштити и одрживом коришћењу природног добра, радићемо на популаризацији и позиционирању споменика природе „Лалиначка слатина“ на туристичкој мапи града Ниша.

На пригодан начин и у сарадњи са стручним институцијама, локалном самоуправом и Туристичком организацијом Ниша и у 2024. години обележићемо значајне датуме.

За израду брошуре и постера потражујемо средства од Општине Меровина у износу од 30.000,00 рсд.

Планирана средства: Општине Меровина..... 30.000,00 рсд	Извршиоци активности: ЈП Дирекција за изградњу Града Ниша
--	--

1.4 Управљање посетиоцима

На подручју споменика природе „Лалиначка слатина“ до сада није било организованих туристичких поста, подручје је посећивано искључиво од стране научника и истраживача, као и мештана који су због поседовања пољопривредних имања у рубним деловима подручја принуђени да исто користе за пролаз. У складу са Правилником на локалитету се налазе информативне табле које посетиоцима пружају основне информације у подручју.

На таблама су поред података о локалитету, истакнуте и забране и недозвољене активности које се односе на степен заштите, а које могу преузроковати нарушавање природних вредности заштићеног добра и уништавање станишта и врста. Током својих редовних теренских обилазака чувар заштићеног природног добра, обавештава локално становништво и посетиоце о законским одредбама у смислу дозвољених активности у заштићеном добру, као и забранама и одредбама из Правилника о унутрашњем реду.

2. ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

2.1 Управљање природним ресурсима

Управљање природним ресурсима у заштићеном подручју заснива се на праћењу стања и утицаја ендогених и екзогених фактора на укупно стање природних и створених вредности; праћење и проучавање стања врста, популација и станишта (бројност, трендови, распрострањење....) као и приоритетно очување највреднијих и најугроженијих екосистема и очување природних вредности флоре и фауне.

Приликом управљања природним ресурсима управљач се придржава мера прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, а посебно забране уништавања и нарушавања станишта, као и уништавања и узнемиравања дивљих врста, забране промена намене површина под природном и полуприродном вегетацијом, забране промене морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност коридора као и спречавање и смањење односно контроле и санације свих облика загађења.

У склопу редовних активности управљач спроводи акцију информисања мештана села Лалинца, Сечанице и Дудулајца путем летака постављених на важним сеоским објектима о важности и значају противпожарне заштите. Како се заштићено природно добро налази у средишту пољопривредних активности, сваке године срећемо се са истим проблемом, а то је паљење стрџике од стране несавесних појединаца. Поред тога што је ово застарела, штетна и законом забрањена активност, која наноси штету екосистемима и живом свету, током ове године у два наврата забележен је пожар који је захватио велике делове заштићеног добра и проузроковао значајну штету живом свету слатине.

Због свега тога посебну пажњу током 2023. године посветићемо мерама заштите природних вредности подручја у случају акцидентних ситуација и предвидети одговарајуће мере заштите животне средине у тим ситуацијама. У периоду пролећних и јесењих месеци интензивираће се обиласци чуварске службе, а такође ове године постављена је термална камера за рану детекцију пожара са циљем да у случају настајања пожара омогући рано реаговање и на тај начин смањи или потпуно спречи настанак штете.

Како је током претходних година утврђено да велику штету биљном покривачу, стаништима угрожених и заштићених врста на слатини наносе несавесни појединци чланови ловачких удружења, за наредну годину посветићемо се санкционисању и спречавању активности као што су кретање моторних возила ван предвиђених путева, дресура паса птичара као и лов. У циљу спречавања ових активности који доводе до нарушавања вредности заштићеног подручја поред састанака са ловачким удружењима и осталим заинтересованим странама, биће постављене и додатне табле на приступним путевима о забрањеним активностима на простору заштићеног подручја.

Подручје Лалиначке слатине налази се у средишту пољопривредне производње и развијеног ратарства. У прелазним зонама обрадивих површина константована су станишта угрожених предстваника флоре Србије. У том смислу потребно је означити потенцијално значајне делове подручја за формирање мрежа и коридора који би омогућили одржавање флористичког диверзитета и физичку комуникацију између фрагмента станишта заштићених врста.

Кроз активну комуникацију са становништвом стимулисаће се развој активности и делатности које су дозвољене на заштићеном подручју а у складу су са принципима одрживог развоја. У циљу смањења коришћења пестицида, унапређења и саме диверзификације пољопривредне производње потребно је ослонити се на узгајање лековитог биља и оснаживање органске пољопривредне производње.

За наредну годину планирана је и едукација локалног становништва у области заштите природних вредности, подизање нивоа свести локалне заједнице у циљу очувања биодиверзитета, едукација локалног становништва у области одрживог коришћења шумских плодова, лековитог биља и гљива, упознавање локалног становништва са законом о заштићеним врстама као и едукација локалног становништва о могућностима укључивања у развој туризма подручја. Такође пружићемо подршку локалном становништву и власницима земље у заштићеном подручју у адресирању проблема са којима се суочавају због законских забрана и ограничења у заштићеном подручју.

Поред овога покренућемо иницијативу код надлежних Министарстава и локалних институција, о покретању субвенционисања пољопривредника који своје активности спроводе у заштићеном подручју.

2.2 Приоритетни задаци научно-истраживачког и образовног рада

Приоритетни задатак управљача је да своје активности усклади са циљевима очувања и унапређења природног добра, а међу њима је и спровођење научно-истраживачких активности, које ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких и мултидисциплинарних истраживања према посебним програмима и пројектима.

Током спровођења вишегодишњег пројекта „Инвентаризација и процена стања кључних елемената заштићеног природног добра „Лалиначка слатина“ уочено постојање заштићених и строго заштићених врста на подручјима која нису под заштитом. Како би се новозабележене природне вредности инкорпорирале у природну целину Лалиначке слатине и тиме додатно оснажиле природне вредности подручја, током наредне године потребно је извршити анализу и оценити да ли је ревизија граница и режима заштите неопходна.

Очување природних вредности уз одрживо коришћење и обнову природних ресурса представља дугорочни циљ заштите природе. На простору самог заштићеног подручја Лалиначка слатина утврђено је присуство 238 биљних врста од којих многе категорисане као заштићене и строго заштићене биљне врсте (*Правилник о проглашењу заштићених и строгозаштићених дивњих врста биљака, животиња и гљива*), док је за једну биљну врсту Лалиначка слатина једино познато станиште у нашој земљи те је сврстана као крајње угрожени таксон у Црвеној књизи Србије.

Научним истраживањима утврђено је и 88 врста инсеката, од којих је 5 врста са статусом заштићених врста и врста од међународног значаја. На основу досадашњих истраживања показало се да је простор од великог значаја са битношћу наставка досадашњих истраживања и спровођењем редовних мониторинга угрожених и ретких биљних врста, мониторинг акватичних бескичмењака и хидролошка истраживања у циљу очувања темељних вредности станишта.

Од свих података која буду прикупљена приликом истраживања планирано је формирање свеобухватне базе података, а све у циљу побољшања управљања, коришћења и мониторинга заштићеног подручја. Све институције и појединци који ће спроводити научно истраживачки рад на заштићеном природном добру биће у обавези да доставе извештај о резултатима истраживања са табеларно приказаним списковима врста и типова станишта, и са прецизно дефинисаним подацима и параметрима који ће бити прикупљени кроз мобилну апликацију „Теренска“. Сви добијени подаци биће коришћени од старне управљача у циљу очувања и унапређења темељних вредности станишта.

На основу претходних истраживања исказала се потреба за израдом класификације типова станишта и врста, за наредну годину планирана је реализација пројекта „Израда каталога и одређивање просторног распореда станишта на територији заштићеног природног добра Споменик природе „Лалиначка слатина“. Преглед система станишта са њиховим картографским приказом, нашао би примену у препознавању типова станишта, одређивању њихове просторне позиције, формирању концепта заштите и што је најважније, имо би велику улогу у изради планова управљања природним вредностима заштићених подручја. Каталогизација типова станишта заступљених на подручју СП „Лалиначка слатина“ била би извршена истраживањем заштићеног простора применом геоботаничких метода, при чему би се посебан простор посветио физиогномској, флористичкој и фитоценолошкој карактеризацији станишта. Посебна пажња би се посветила дефинисању индикаторских биљних врста, као и осталих елемената битних за идентификацију станишта, а класификација типова станишта заштићеног природног добра би се извршила на основу националног система станишта Србије.

Све активности спроводиле би се у сарадњи са научно истраживачким институцијама, Заводом за заштиту природе Србије, Природно математичким факултетом, и заинтересованим организацијама и појединцима.

Планирана средства: Средства из других извора 1.000.000,00 РСД	Извршиоци активности: ЈП Дирекција за изградњу Града Ниша
---	--

3. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Током претходних година урађено је уређење централног дела заштићеног подручја, које је обухватило постављање сеника са клупама и осматрачнице за посматрање птица. Око самог сеника постављене су информативне табле са приказима заштићених врста које насељавају заштићено природно добро.

За наредну годину планирано је постављање додатних информативних табли које би поред информација о самом локалитету, заштићеним биљним и животињским врстама садржале и саме животне процесе који се одвијају на слатини.

Како би што више заинтересованих посетиоца добило информацију о заштићеном природном добру чак и у одсуству представника управљача и водича, потребно је формирати јасно обележене стазе за кретање посетиоца на којима би се налазиле информативне табле. На тај начин би се заокружила целина која је формирана претходних година постављањем сеника, осматрачнице и информативних табли. Из тих разлога за наредну годину планирана је израда предлога пројекта за формирање шетно-едукативних стаза које би водиле од „учионице у природи“ до централног дела заштићеног подручја и реализација наведених активности.

Планирана средства: Град Ниш, Буџетски фонд за заштиту животне средине 300.000,00 рсд Средства из других извора 200.000,00 рсд	Извршиоци активности: Изабрани извођач од стране управљача ЈП Дирекције за изгра. Града
--	--

IV САРАДЊА

У циљу што бољег очувања и унапређења заштићеног подручја као и успешног извршавања активности предвиђених овим Програмом, и током наредне године радићемо на изградњи успешне сарадње са свим заинтересованим странама и надлежним субјектима и то:

- Министарством заштите животне средине;
- Заводом за заштиту природе Србије;
- Природно-математичким факултетом и осталим научно-истраживачким институцијама
- Градским општинама и општином Меровина као и надлежним Градским управама, посебно са њиховим инспекцијским службама, комуналним и службама за урбанизам и грађевинарство
- Туристичком организацијом града Ниша
- Удружењима грађана и заинтересованим појединцима
- Ловачким удружењима, ловичуварима и спортским друштвима

V ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА

Извори прихода за 2024. годину биће:

1. Средства из Буџета јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази споменик природе и то средства уз буџета Града Ниша, односно Буџетског фонда за заштиту животне средине, као и средства из буџета Општине Меровина, која ће у наредној години бити искоришћена за спровођење научно истраживачких пројеката и инфраструктурно уређење на локалитету.
2. Сопствени приходи управљача
Ова средства су намењена за бруто зараде чувара и осталих радника ангажованих код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем, материјалне и нематеријалне трошкове чуварске службе, за редовне обиласке, гориво, трошкове одржавања и трошкове презентације.
3. Остали видови финансирања - у остале видове финансирања спадају средства обезбеђена из пројеката финансираних на основу расписаних конкурса Министарстава, локалних самоуправа, из фондова и програма ЕУ, на које се Управљач јавља самостално или у партнерству са осталим институцијама и удружењима.

Табела прихода (Споменик природе “Лалиначка слатина”)

Извори прихода	Износ у динарима
Средства буџета јединице локалне самоуправе	
1 1.1. Буџет Града Ниша	
Буџетски фонд за заштиту животне средине	300.000,00
1.2. Буџет Општине Меровина	280.000,00
2 Сопствени приходи	600.000,00
3 Остали видови финансирања	1.200.000,00
УКУПНО	2.380.000,00

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН-Табела планираних расхода(Споменик природе “Лалиначка слатина”)

Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)				Укупно
	Буџет Града Ниша	Буџет општине Мерошина	Сопствени приходи	Остала средства	
ЧУВАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА					
Бруто зараде чувара			200.000,00		200.000,00
Бруто зараде запосленог код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем			350.000,00		350.000,00
Остали трошкови чуварске службе, одржавање заштићеног подручја			50.000,00		50.000,00
Презентација и промоција заштићеног подручја -израда промотивног материјала		30.000,00			30.000,00
Обележавање граница заштићеног простора		250.000,00			250.000,00
УКУПНО		280.000,00	600.000,00		880.000,00
ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА					
Приоритетни задаци научноистраживачког и образовног рада					
Класификација станишта и врста, израда каталога и одређивање просторног распореда станишта на територији Лалиначке слатине				1.000.000,00	1.000.000,00
УКУПНО				1.000.000,00	1.000.000,00
УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА					
Формирање шетно-едукативних стаза	300.000,00			200.000,00	500.000,00
УКУПНО	300.000,00			200.000,00	500.000,00
УКУПНО ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ - РСД	300.000,00	280.000,00	600.000,00	1.200.000,00	2.380.000,00

**ЈП ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ ГРАДА НИША
НАДЗОРНИ ОДБОР**

Број: 01-5863-3-1/23
У Нишу, 31.10.2023. године

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ
ГРАДА НИША
Број: 01- 5863 -3/23
Ниш, 31.10.2023. године

На основу члана 54. став 4., а вези члана 68. став 1. тачка 3. Закона о заштити природе ("Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр., 14/16, 95/18 - др.закон и 71/21), члана 8. став 1. тачка 3. Одлуке о проглашењу споменика природе „Лалиначка слатина“ ("Сл. лист града Ниша", бр. 74/15) и члана 29. Статута ЈП Дирекција за изградњу Града Ниша бр. 02-1989/19 од 29.5.2019. године-пречишћен текст, Надзорни одбор ЈП Дирекција за изградњу Града Ниша је на XXII седници одржаној дана 31.10.2023. године донео следећу

ОДЛУКУ

о усвајању Програма управљања споменика природе
„Лалиначка слатина“ за 2024. годину

- I УСВАЈА СЕ Програм управљања споменика природе „Лалиначка слатина“ за 2024. годину.
- II Програм управљања споменика природе „Лалиначка слатина“ за 2024. годину проследити Градској управи за имовину и одрживи развој и Општини Меровина ради давања сагласности.
- III Саставни део ове Одлуке је Програм управљања споменика природе „Лалиначка слатина“ за 2024. годину.

НАДЗОРНИ ОДБОР
ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
председник

Живојин Тасић, маст. економиста

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Јапанска бр. 35
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867;

ЈП ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ
ГРАДА НИША

Ловишта

Примљено: 18.10.2023.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	5620/23		

Завод за заштиту природе Србије, Београд, ул. Јапанска бр. 35, на основу члана 9. и 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010, 14/2016, 95/2018 – други закон и 71/2021) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023- Одлука УС), поступајући по захтеву број 03-4955/23 од 12.09.2023. године, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ул. 7 јули бр. 6, Град Ниш, за издавање услова заштите природе за израду Програма управљања Спомеником природе „Лалиначка слатина“ за 2024. годину, дана 16.10 2023. године под 03 бр. 022-3320/ 2 доноси

РЕШЕЊЕ

1. Подручје за које се израђује Програм управљања је *Споменик природе „Лалиначка слатина“* („Службени лист града Ниша“, бр. 74/2015), природно добро треће категорије, у коме су дефинисани режими заштите II (другог) и трећег (III) степена. Предметно подручје се налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије – еколошки значајног подручја „Лалиначка слатина“. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:
 - 1) Програм управљања усагласити са Законом о заштити природе и Одлуком о проглашењу Споменика природе „Лалиначка слатина“;
 - 2) Програм управљања треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава за реализацију истих;
 - 3) Програмом управљања планирати мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја и спроводити их у складу са прописаним режимом заштите;
 - 4) Планирати израду управљачких докумената (планова и извештаја, као што је извештај о остваривању годишњег програма управљања - сажет приказ реализације, и др.);
 - 5) Уколико није урађено обележавање граница заштићеног подручја или је потребно обновити обележавање, урадити то у складу са правилником којим се регулише обележавање заштићених природних добара;
 - 6) Предвидети спречавање активности које могу нарушити вредности заштићеног подручја и то:
 - неконтролисано кретање моторним возилима корисника ловачког подручја „Ловишта Ниш“;
 - дресура паса птичара као и постављање инфо табле да је на простору заштићеног подручја забрањена ова активност;
 - паљење стрњике и акватичне вегетације у дренажним каналима и природним воденим површинама,
 - 7) Предвидети/омогућити:
 - активну комуникацију са локалним становништвом у адресирању проблема са којима се суочавају, због законских забрана и ограничења, као и са власницима земље у заштићеном подручју,
 - преграђивање токова и преусмеравање воде од локалитета под режимом другог степена заштите.
 - 8) Потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, које треба предвидети Програмом управљања, а посебно следеће мере:

- забране уништавања и нарушавања станишта, као и уништавања и узнемиравања дивљих врста,
 - забране промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршћаци итд.),
 - забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност коридора;
 - спречавања и смањења, односно контроле и санације свих облика загађивања;
- 9) Предвидети унапређење базе података у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном природном добру;
 - 10) Програмом управљања предвидети научно-истраживачки рад који ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких и мултидисциплинарних истраживања, који би се изводили према посебним пројектима и програмима;
 - 11) Програмом предвидети мониторинг угрожених и ретких врста биљака, мониторинг акватичних бескичмењака и хидролошка истарживања у циљу очувања темељних вредности станишта. Приликом давања сагласности институцијама за научноистраживачки рад захтевати извештај о резултатима истраживања. У извештају о реализацији треба да буду приказани табеларно спискови врста и типова станишта који су били предмет истраживања са следећим подацима: научни назив врсте, датум налаза, географска позиција, назив локалитета, бројност и други параметри везани за специфичне групе организама и типове станишта, као и назив организација или истраживача/сакупљача података. Све наведене податке прикупити кроз мобилну апликацију „Теренска“;
 - 12) Приоритет дати анализи постојећег стања и нових података из пројекта „Инвентаризација и процена стања кључних елемената заштићеног природног добра Лалиначка слатина“ и оценити да ли је ревизија граница и режима заштите неопходна, како би се новозабележене природне вредности инкорпорисале у природну целину Лалиначке слатине и тиме додатно оснажиле вредности подручја;
 - 13) У складу са режимом заштите планирати очување и унапређење посебних природних вредности подручја и њихово наменско коришћење. Обезбедити услове, мишљења и сагласности од свих надлежних органа, организација и установа за све радове на заштићеном природном добру;
 - 14) Програмом предвидети вођење евиденције о људским активностима, делатностима и процесима који су у супротности са актом о заштити и који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја, и о податке о томе достављати Заводу;
 - 15) Посебну пажњу посветити мерама заштите природних вредности подручја природног добра у случају акцидентних ситуација и предвидети одговарајуће мере заштите животне средине у тим ситуацијама;
 - 16) Планирати управљање отпадом са чишћењем и уклањањем смећа и постављање табли забране бацања смећа;
 - 17) Организовати сарадњу са службама Града Ниша и са општином Меровина (посебно инспекцијским службама, комуналним и службама за урбанизам и грађевинарство, Туристичком организацијом, ловцима и ловочуварима) ради очувања и унапређења заштићеног подручја;
 - 18) Стимулисати развој активности и делатности које су дозвољене на заштићеном подручју, а у складу са принципима одрживог развоја;
 - 19) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз следеће активности: школе у природи и истраживачки кампови, медијско приказивање, штампање промотивног материјала, едукативно-промотивне активности, обележавање еколошких датума и др.;
 - 20) Сходно члану 54. став 5. Закона о заштити природе, Извештај о остваривању Програма управљања за 2024. годину неопходно је доставити Министарству заштите животне средине до 15. децембра 2024. године.

2. У поступку доношења Програма потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености услова из овог Решења.
3. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
4. За све друге радове/активности на предметном подручју или измене програмске документације, потребно је поднети Заводу за заштиту природе Србије нови захтев за издавање услова заштите природе.
5. Подносилац захтева је ослобођен плаћања Таксе за подношење захтева за издавање услова заштите природе и Таксе за издавање стручне основе за израду решења о условима заштите природе на основу Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013 - други закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018 - исправка, 86/2019, 90/2019 - исправка, 144/2020, 138/2022 и Усклађени динарски износи из Тарифе републичких административних такси 54/2023) - Тарифни број 186а; Напомена - став 4. тачка 1).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије примио је дана 12.09.2023. године Захтев заведен под 03 број 022-3320/1, ЈП Дирекције за изградњу града Ниша, управљача Спомеником природе „Лалиначка слатина“ за издавање услова заштите природе за израду Програма управљања Спомеником природе „Лалиначка слатина“ за 2024. годину.

На основу достављеног захтева утврђено је да је планирана израда Програма управљања Спомеником природе „Лалиначка слатина“ за 2024. годину. Програмом управљања су предвиђене следеће активности:

- одрживо управљање природним ресурсима,
- унапређење и намеско коришћење вредности подручја,
- заштита, очување и унапређење биолошке разноврсности,
- очување геоморфолошких, хидролошких и биолошких одлика и феномена геонаслеђа,
- очување лепоте и разноврсности предела, одржање и унапређење предеоних и амбијенталних вредности заштићеног подручја,
- формирање туристичког лика подручја.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења. Подручје за које се ради Програм управљања је заштићено подручје Споменик природе „Лалиначка слатина“, у коме су дефинисани режими заштите II (другог) и трећег (III) степена. Подручје је у обухвату еколошке мреже – еколошки значајно подручје „Лалиначка слатина“ (78), у оквиру које су дефинисани: међународно значајно подручје за биљке (*IPA/Important Plant Area*) под називом „Лалиначка слатина“. На предметном подручју је, у складу са међународним критеријумима, утврђено и међународно и национално значајно подручје за птице (*IBA/Important Bird Area*) под називом „Добрич-Нишава“.

СП „Лалиначка слатина“ представља потенцијално NATURA 2000 подручје због тога што је једна од три локалитета у Централној Србији са типом станишта под називом централнобалканске слатине и слане степе (код С6.15/ *1340) која представљају изузетно ретка и фрагилна станишта услед функционалне непостојаности и осетљивости на деградацију (*Ret/Frag(A)*) и врстама *Camphorosma monspeliaca* и *Stachys milanii*, главним едификаторским врстама таквих станишта.

Споменик природе „Лалиначка слатина“ обухвата специфична станишта, на којима, из дубине подлоге, избијају воде са повећаним садржајем минералних соли, а пре свега натријум-хлоридом. Заштићено подручје се налази на речним терасама леве обале реке Лужне Мораве, у близини села Лалинске Појате. Подручје лежи на супстрату чији геолошки састав чине миоплиоценски конгломерати, шљунак, песак и глине са угљем, а уз сам ток малих притока Дудулајске реке и бујични наноси (наплавине). Лалиначка слатина обилује великим диверзитетом биљних и животињских врста, у оквиру ког се нарочито издвајају васкуларне биљке и птице.

Законски основ за доношење Решења: Одлука о проглашењу Споменика природе „Лалиначка слатина“ („Сл. лист града Ниша“, бр. 74/2015); Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-исправка, 14/2016, 95/2018 – други закон и 71/2021); Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, бр. 31/2012); Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2007), Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС“, бр. 35/2010), Правилник о обележавању заштићених природних добара („Службени гласник РС“, бр. 30/1992, 24/1994 и 17/1996).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Заводу за заштиту природе Србије.

в.д. ДИРЕКТОРА

Марина Илићалић

Достављено:

- Подносилац захтева
- Архива

Град Ниш
ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
ул. 7. јули бр. 6
18000 Ниш

Завод за заштиту природе Србије из Београда, ул. Јапанска бр. 35, на основу члана 9. став 18. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018 други закон и 71/2021), поступајући по Захтеву бр. 03-5784/23 од 25.10.2023. године, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ул. 7. јули бр. 6, Ниш, даје

М И Ш Љ Е Њ Е

Заводу за заштиту природе Србије доставили сте Захтев, заведен у Заводу под 03 бр. 022-3320/3 од 25.10.2023. године, за мишљење о испуњености услова заштите природе издатих Решењем 03 бр. 022-3320/2 од 16.10.2023. године за потребе израде Програма управљања Споменска природе „Лалиначка слатина“ за 2024. годину.

Уз захтев је достављен Програм управљања Споменска природе „Лалиначка слатина“ за 2024. годину, израђен од стране ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ул. 7. јули бр. 6, Ниш.

Увидом у приложени Програм и документацију Завода, утврђено је да су издати услови заштите природе уважени и инкорпорирани у исти, те Завод са аспекта заштите природе нема примедби и даје позитивно мишљење о испуњености услова заштите природе из Решења 03 бр. 022-3320/2 од 16.10.2023. године за предметни Програм управљања.

в. д. ДИРЕКТОРА

Марина Шибалић

Достављено:

- Подносноцу захтева
- Архиви

